

Briefing - Ronde tafel Biobrandstoffen – 19 April 2017

Op 19 april bespreekt u in een ronde tafel¹ het toekomstig beleid op het gebied van de biobrandstoffen.

Wij dringen er op aan dat het gebruik van voedselbiobrandstoffen zo snel mogelijk wordt gestopt. Voedselbiobrandstoffen worden ook wel "conventionele" of "eerste generatie" biobrandstoffen genoemd.

Aan voedselbiobrandstoffen kleven te veel bezwaren:

- 1) Ze zijn oorzaak van tropische ontbossing, bedreigde dieren dreigen uit te sterven, de ecologie en de natuur worden geschonden, de biodiversiteit neemt enorm af.
- 2) Veel voedselbiobrandstoffen zijn SLECHTER voor het klimaat dan de fossiele brandstoffen die ze zouden moeten vervangen.
- 3) Ze zijn slecht voor de lokale bevolking: er worden mensenrechten geschonden, b.v. door illegale landonteigening. Ook nemen ze kostbaar landbouwareaal in beslag dat we nodig hebben voor voedsel en dragen ze bij aan de stijgende kosten van voedsel.
- 4) Verduurzaming transport is heel goed mogelijk zonder voedselbiobrandstof.

De vier redenen tegen het gebruik van voedselbiomassa voor biobrandstoffen onderbouwd:

Ad1) **Oerwoudkap** Voor palmolie worden grote hoeveelheden oerwoud gekapt. Dit is het leefgebied van bedreigde diersoorten zoals de Orang-oetan. Uit rapporten blijkt dat palmoliebedrijven stelselmatig de mensenrechten van de lokale bevolking schenden. Rolf Schipper, campagneleider Bossen van Milieudefensie, bezocht onlangs Indonesië en zag daar de misstanden met eigen ogen.

Onaangetast oerwoud

Ontbossing

Palmolieplantage

Ook het Europees Parlement is ontstelt over de impact die palmolieproductie op het klimaat, de bossen en de mensen heeft. Op 4 april jongstleden stemde het Europees Parlement met een overweldigende meerderheid in met een resolutie om biobrandstoffen die tot ontbossing leiden zo snel mogelijk te schrappen².

¹ Aanleiding is het Regeringsvoorstel over de implementatie van de Europese biobrandstoffen richtlijn (ILUC – richtlijn) in Nederland die tot en met 2020 van kracht zal zijn. Tegelijk loopt in Europa de besluitvorming over het beleid over 2020 -2030 (RED 2).

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0098+0+DOC+XML+V0//NL> , artikel 82.

Ad 2) **Slechter voor het klimaat.** Afgelopen jaar heeft de Europese Commissie onderzoek gepubliceerd³ dat laat zien dat biodiesel van voedsel **slechter** voor het klimaat is dan de fossiele diesel die ze moet vervangen! In bijstaande figuur⁴ geeft de rode lijn aan hoeveel CO2 gewone fossiele diesel uitstoot.

Gemiddeld stoot biodiesel 1,8 x zo veel (!) CO2 uit als de fossiele diesel die ze moet vervangen. De uitstoot van palmoliebiodiesel is maar liefst 3 maal zo hoog als die van fossiele diesel. Deze nieuwe onderzoeken tonen aan dat het geen zin heeft, en zelfs contraproductief werkt, als eerste generatie biodiesel wordt ingezet.

Ad3) Milieudefensie⁵, en veel andere NGOs steunen de lokale bevolking en de mensenrechtenactivisten die het slachtoffer zijn van de palmolie uitbreidingen al jaren. Landbouwgrond en bruikbare braakliggende gronden moeten gebruikt worden voor voedselteelt, niet voor biobrandstof. Voedsel hoort niet in een tank. Ook de KNAW vindt dat.⁶

Ad4) Het verkeer in Nederland kan veel klimaatvriendelijker zonder biobrandstoffen. Door te investeren in openbaar vervoer en elektrisch rijden, thuiswerken te stimuleren en efficiënter vrachtverkeer is veel meer milieuwinst te behalen dan met voedselbiobrandstof waarvoor oerwoud wordt gekapt.

Aanbeveling

Het gebruik van conventionele biobrandstoffen moet zeker niet stijgen en moet zo snel mogelijk worden teruggebracht tot nul.

Op dit moment is het 1,8%. In de brief⁷ van de staatssecretaris van 8 februari jongstleden worden verschillende scenario's beschreven – met een limiet van 4, 3 of 2% voor de conventionele biobrandstoffen – die allemaal de Nederlandse en Europese doelstellingen halen.

In haar brief van 30 maart stelde de staatssecretaris het behoud van dubbeltelling en een 5% limiet voor. Die 5% limiet zal naar onze verwachting helemaal worden opgevuld met voedselbiobrandstoffen.⁸ Dat zou bijna een verdrievoudiging betekenen.

Wij stellen voor dat de Kamer binnen de door de Staatssecretaris gepresenteerde range van beleidsopties kiest voor een limiet van 2% op voedselbiobrandstoffen en zo helpt verdere ontbossing te voorkomen.

Rolf Schipper, Milieudefensie.

Rolf.Schipper@milieudefensie.nl

³ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf

⁴ <https://www.transportenvironment.org/publications/globiom-basis-biofuel-policy-post-2020>

⁵ [https://www.google.nl/url?](https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cad=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEWjB06jPIZ_TAhWLJsAKHYIQaekQtwiIKDAA&url=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3D17QxF61PVC4&usq=AFOjCNHqjbPnenguKs-AnZtG8y0bqdlO4A)

[sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cad=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEWjB06jPIZ_TAhWLJsAKHYIQaekQtwiIKDAA&url=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3D17QxF61PVC4&usq=AFOjCNHqjbPnenguKs-AnZtG8y0bqdlO4A](https://www.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3D17QxF61PVC4&usq=AFOjCNHqjbPnenguKs-AnZtG8y0bqdlO4A)

⁶ Biobrandstofgrondstoffen hebben heel veel betere toepassingen dan verbrand te worden in auto's. Zoals ook de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen constateert kan biomassa in een circulaire economie beter worden ingezet voor hoogwaardiger gebruik zoals de chemie en voedsel dan het te verbranden als biobrandstof. (<https://www.knaw.nl/nl/actueel/publicaties/visiedocument-biobrandstof>)

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/regering/inhoud/bewindspersonen/sharon-dijksma-ienm/documenten/kamerstukken/2017/02/08/scenario-s-implementatie-iluc-richtlijn>

⁸ In heel Europa zullen landen vanaf nu méér 2° generatie biobrandstoffen (afvalbrandstoffen) gaan kopen. De prijs daarvan zal oplopen. In de huidige marktverhoudingen is in Nederland nu iets minder dan de helft voedselbrandstoffen. Als de prijs van het alternatief gaat stijgen zal zeker méér dan de helft gaan bestaan uit voedselbrandstoffen. Bij de voorgestelde jaarverplichting van totaal 16,4% en een 5% limiet, zal die limiet helemaal worden gevuld met voedselbiobrandstoffen.